

LLIBRES
Marcos Montes,
 de David Monteagudo:
 "Una *nouvelle* inquietant,
 ràpida, intensa, focalitzada
 en el protagonista" / 1

ENTREVISTA
A DAVID CASTILLO:
 "Utilitzo la memòria
 per fer novel·la" / 3

Amb
 bones
 paraules

Per GABRIEL BIBILONI

«Els qui no creiem en l'infern
 ni en l'obediència cega direm
 i escriurem *crocodil*,
 i ja veureu com no ens
 passarà res» / 6

CINE Entrellops:

"Tornaran a casa
 amb un somriure al rostre
 que cadascú valorarà segons
 el seu barem de pretèrita
 satisfacció i el color
 de la seva memòria" / 7

L'ESPIRN

ZONNCULTURNL

Marcos Montes és un home de mitjana edat, casat i a l'espera d'un fill, que treballa en una mina d'or. Les primeres pàgines de la novel·la -potser les millors, perquè vaticinen o convoquen molt subtilment la catàstrofe que s'esdevindrà- ens el presenten en la seva rutina matinal, quan es lleva i, entremig d'una fosca casolana que ja anuncia la que trobarà a la mina, es prepara per anar a la feina. Montes no vol que el seu fill, de gran, sigui miner

MARCOS MONTES, DE DAVID MONTEAGUDO

Atrapat a la mina

Text: **Pere Antoni Pons**
 dantesllobina@hotmail.com

La segona novel·la de David Monteagudo, *Marcos Montes* (en castellà a Acantilado, en català a Quaderns Crema), té punts en comú amb la seva *opera prima*, *Fin*, un èxit de crítica i de públic que va constituir un dels fenòmens literaris de l'any passat.

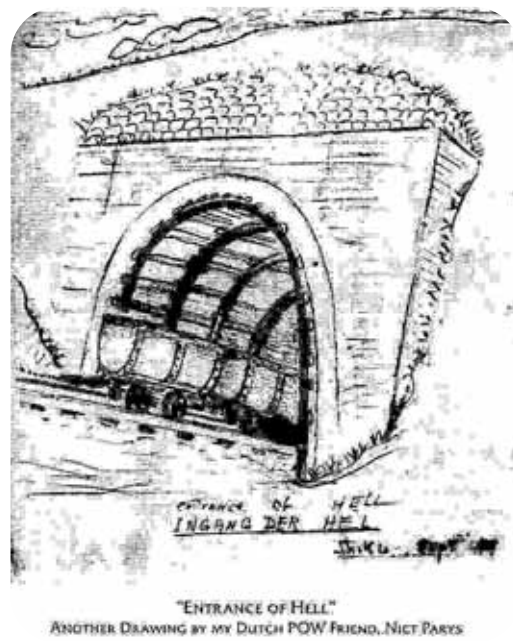
Totes dues novel·les situen els seus personatges -persones normalíssimes o fins i tot vulgars- en una situació límit (una colla d'amics a *Fin*, un miner solitari a *Marcos Montes*) i, a partir d'aquest punt de partida, proposen unes narracions que participen del gènere del suspens en el seu vessant més fantasmal o fantàstic. Aquí s'acaben, però, les coincidències. Perquè, mentre que *Fin* és una novel·la extensa i coral que, a mesura que va desenvolupant-se amb gravetat i paciència, flirteja cada vegada més amb el gènere del terror psicològic i fins i tot amb el de la ciència-ficció, *Marcos Montes* funciona més aviat com una *nouvelle* inquietant, ràpida,

intensa, que està totalment focalitzada en el protagonista que dona títol a l'obra i la qual depèn gairebé en exclusiva del cop d'efecte (sorprenent o no, convincent o no, impactant o no) del gir argumental final.

Marcos Montes és un home de mitjana edat, casat i a l'espera d'un fill, que treballa en una mina d'or. Les primeres pàgines de la novel·la -potser les millors, perquè vaticinen o convoquen molt subtilment la catàstrofe que s'esdevindrà- ens el presenten en la seva rutina matinal, quan es lleva

i, entremig d'una fosca casolana que ja anuncia la que trobarà a la mina, es prepara per anar a la feina. En les deu pàgines que dura el primer capítol, només se'ns explica la seva situació familiar i se'ns diu que Montes no vol que el seu fill, de gran, sigui miner. Després ja entrem amb ell a la mina i, immediatament, es produeix l'accident -una esllavissada, el detonant de la trama- que determinarà el curs de l'acció.

Marcos Montes té dues parts molt diferenciades. La primera abasta més de la meitat de la novel·la, fins a la pàgina 74, i inclou els dos capítols inicials, *El accidente* i *La peregrinación*. Monteagudo hi ofereix un relat de caire realista sobre les vicissituds dels miners per salvar-se, atrapats i incomunicats de l'exterior a causa de l'esllavissada. Hi ha tots els elements propis de les històries amb un grup de personatges que, sense ajudes i amb pressa, s'han de sobreposar a una situació adver-

Monteagudo manté en tot moment una considerable destresa narrativa, que impedeix que el ritme decaigui o que la lectura es faci feixuga

sa: veim com el grup s'organitza, com alguns perden els nervis mentre que d'altres mantenen la calma i el comport; veim també com ideen possibles estratègies per comunicar-se amb la gent de fora o per traslladar-se fins a una zona on potser podran rescatar-los... Tot ho veim, però, des del punt de vista del protagonista, que en tot moment es manté aïllat del grup, embarcat en un seguit de reflexions, a vegades íntimes, a vegades existencials, sovint d'una emoció eixuta i vibrant.

La màxima virtut d'aquesta primera part és que contagia o transmet al lector una sensació d'inquietud sobrenatural sense haver de recórrer a efectismes fàcils ni a deliris extravagants, només a còpia d'un estil funcional i directe, alhora morós i àgil. Tot es desbarata, però, a partir del tercer capítol, *El diàlogo*. A partir d'aquest moment, i potser per començar a preparar el lector per a la sorpresa final, Monteagudo re-

corre a la fantasia onírica i aboca el seu personatge cap a una voràgine irrealista que el porta a recuperar alguns records traumàtics del passat i a gestionar unes quantes culpes mai expiades. El resultat és el trencament, abrupte, de la coherència atmosfèrica del text. Amb tot, Monteagudo manté en tot moment una considerable destresa narrativa, que impedeix que el ritme decaigui o que la lectura es faci feixuga.

Com s'ha dit, però, el relat depèn totalment del cop d'efecte final, i el problema és que aquest, per a un lector avesat a aquest tipus de literatura, és força previsible. No el desvetlarem, però el lector perspicaç l'ensumarà fàcilment quan vagi comprovant que, en tota la novel·la, Marcos Montes no es relaciona amb ningú, és presa tota l'estona d'un improcident benestar i, a més, té l'al·lucinant certesa serena que tot acabarà bé. I ja se sap que, en la literatura o en el cinema de suspens híbridat de fantàstic, per desvetllar el misteri que ens proposa l'autor n'hi ha prou d'interpretar a la inversa les pistes que ens dona.

Marcos Montes
 David Monteagudo

Acantilado / Quaderns Crema, Barcelona, 2010
 128 Pàg / 12,9 €